

Sygn. akt III Ca 577/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Pacześniowska (spr.)

Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

Sędzia SR (del.) Marcin Rak

Protokolant Renata Krzysteczko

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014r. w Gliwicach na rozprawie sprawy

z powództwa T. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 20 grudnia 2013r., sygn. akt I C 2157/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Marcin Rak SSO Danuta Pacześniowska SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Ca 577/14

UZASADNIENIE

Powód domagał się zasądzenia od pozwanej 3.626,44 zł z ustawowymi odsetkami od 10 listopada 2012r. i kosztami procesu. Wskazał, że na podstawie umowy cesji wierzytelności wstąpił w prawa poszkodowanych, których samochód został uszkodzony na skutek kolizji drogowej spowodowanej przez sprawcę ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Pozwana po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłaciła część należnego odszkodowania tj. 1.797,13 zł. Wobec zastrzeżeń co do wysokości przyznanego odszkodowania powód dokonał przeliczenia wysokości szkody i określił ją na 3.578,57 zł oraz wystawił fakturę za sporządzenie kosztorysu na 221,40 zł. Żądaniem pozwu powód domagał się także 1.439,10 zł tytułem poniesionych przez poszkodowanych kosztów najmu samochodu zastępczego oraz 184,50 zł tytułem opłaty parkingowej

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Nie kwestionując zasady swojej odpowiedzialności wskazała, że wypłaciła na rzecz powoda 1.797,13, które obejmowało zwrot kosztów naprawy pojazdu i w jej ocenie wyczerpało roszczenia powoda w całości. Nie uznała żądania zwrotu kosztów wynajmu samochodu zastępczego argumentując, że przedłużenie okresu naprawy pojazdu ponad czas niezbędny nie może

obciążać pozwaną, gdyż nie należy do normalnych następstw szkody. Zakwestionowała zasadność roszczenia co do opłaty parkingowej podkreślając, że wydatki te nie miały charakteru celowego i koniecznego.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy zasądził od pozwaną na rzecz powoda 2.580,94 zł z ustawowymi odsetkami od 10 listopada 2012r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Nadto Sąd orzekł o stosunkowym rozdzieleniu kosztów procesu ustalając, że powód ponosi je w 28%, a pozwana w 72%, a ich szczegółowe rozliczenie pozostawił referendarzowi sądowemu.

Rozstrzygnięcie zapadło przy ustaleniu, że na skutek kolizji drogowej, która miała miejsce 8 sierpnia 2012r. został uszkodzony pojazd marki R. (...) nr rej. (...) należący do M. W. (1) i M. W. (2). Sprawca szkody był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwaną. Powód na podstawie umowy cesji wierzytelności wstąpił w prawa poszkodowanych. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwana wypłaciła powodowi 1.797,13 zł. Powód dokonał przeliczenia wysokości szkody i wycenił ją na 3.578,57 zł. Koszt sporządzenia kosztorysu wyniósł 221,40zł, a opłata parkingowa 184,50 zł. Sąd ustalił nadto, że w czasie naprawy pojazdu poszkodowani korzystali przez 9 dni z samochodu zastępczego. Na podstawie opinii biegłego Sąd Rejonowy ustalił, że okres wypożyczenia pojazdu zastępczego był dłuższy niż technologiczny czas jego naprawy, a koszt naprawy samochodu przy zastosowaniu nowych oryginalnych fabrycznie części zamiennych wyniósł 3.578,57 zł. Użycie nowych części nie wpłynęło na wzrost wartości pojazdu.

Przyjmując powyższe ustalenia za podstawę faktyczną rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest w przeważającej części uzasadnione. Wysokość i zakres należnego powodowi odszkodowania Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego pomniejszając faktyczną wysokość szkody o kwotę już wypłaconego powodowi przez pozwaną odszkodowania. Sąd uznał za uzasadnione żądanie dotyczące kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego na 5 dni, mając na uwadze wskazany przez biegłego uzasadniony technologicznie czas naprawy pojazdu oraz brak inicjatywy dowodowej powoda w tym zakresie zmierzające do wykazania, że okres ten powinien być dłuższy. Nadto w ocenie Sądu pierwszej instancji powód nie wykazał związku przyczynowego między szkodą, a kosztem sporządzenia kosztorysu oraz koniecznością uiszczenia opłaty parkingowej. Zarówno bowiem sporządzenie kosztorysu, jak i postój samochodu w warsztacie, gdzie jest naprawiany wiąże się z działalnością warsztatu samochodowego. Brak zatem podstaw do uwzględnienia wskazanych kwot. O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 kc zasądzając je od 30 listopada 2012r., tj. z upływem 30 dni od zgłoszenia szkody. Koszty rozliczono po myśli art. 100 kpc.

W apelacji powód zarzucił Sądowi naruszenie przepisów postępowania, a to art. 230 kpc przez uznanie, że powodowi nie przysługuje zwrot kosztów korzystania z samochodu zastępczego w okresie 4 dni przypadających na czas oczekiwania, aż pozwany po oględzinach samochodu prześle protokół z oględzin. Nadto powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 415 kc przez uznanie, że brak możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu nie jest szkodą, w sytuacji, jeżeli z auta tego poszkodowany miałby korzystać w okresie oczekiwania na przesłanie przez pozwaną protokołu z oględzin, na co poszkodowany czekał 4 dni. W oparciu o tak podniesione zarzuty powód domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia i zasądzenia od pozwaną na jego rzecz kwoty 3.220,54 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 10 listopada 2012r. oraz kosztów postępowania za obie instancje. Ewentualnie wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu przy uwzględnieniu dotychczasowych kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podnosił, że czas technologicznej naprawy pojazdu jest tylko jednym z okresów, w którym poszkodowany może korzystać z pojazdu zastępczego. Pozwana dopiero po 4 dniach od przeprowadzonych oględzin przesłała protokół. W okresie tym nie można było przystąpić do naprawy samochodu, gdyż nie było wiadomo, które części rzeczoznawca zakwalifikował do naprawy, a które do wymiany, co uzasadnia żądanie o zwrot kosztów wynajmu pojazdu.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania odwoławczego. Wskazując na trafność rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji podkreślała, że brak jest uzasadnienia

dla przerzucania na ubezpieczyciela całej odpowiedzialności, a poszkodowany winien współdziałać z zakładem ubezpieczeń w celu zapobiegania szkodzie i zmniejszeniu jej rozmiarów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie mogła odnieść skutku.

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za swoje zarówno ustalenia faktyczne, jak i prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, uznając, iż nie ma potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania. Ustalenia te znajdują oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 kpc.

Odpowiedzialność pozwanego za skutek przedmiotowego wypadku drogowego nie była negowana w toku postępowania. Ma źródło w regulacji art. 415 kc w związku z art. 436 § 1 kc i postanowieniach umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, zawartych przez pozwanego ze sprawcą wypadku drogowego oraz w regulacji art. 822 § 4 kc, uprawniającej poszkodowanego do dochodzenia roszczenia bezpośrednio od pozwanego zakładu ubezpieczeń. Na zasadach ogólnych rodziła ona po stronie pozwanej obowiązek zapłaty poszkodowanemu odszkodowania za wyniki w ich następstwie szkody. Ich zakres wyznacza art. 361 § 1 kc, zgodnie z którym pozwany jest zobowiązany do zrekompensowania szkód, będących normalnym następstwem zdarzeń, z którego one wynikły.

W orzecznictwie, jak i doktrynie ukształtował się pogląd, że wydatki poniesione przez poszkodowanego na uzyskanie samochodu zastępczego w okresie remontu pojazdu uszkodzonego w celu kontynuowania działalności zawodowej, należą do wydatków poniesionych w następstwie zdarzenia wywołującego szkodę. Nie powstałyby bowiem bez tego zdarzenia, a jednocześnie zapobiegają utracie dochodów przez poszkodowanego. Wydatki te prowadzą do zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty w rozumieniu art. 361 § 2 kc. Potwierdził powyższe Sąd Najwyższy w uchwale z 17 listopada 2011r. sygn. III CZP 5/11., (OSNC 2012/3/28, LEX nr 1011468), w której stwierdził, że „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego”.

Ponieważ jednak jedynie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, z uwagi na przewidziany w art. 826 § 1 kc obowiązek zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów, na poszkodowanym ciąży obowiązek wykazania, że poniesione przez niego wydatki miały taki właśnie charakter. Słuszne więc są w tym kontekście i nie naruszające dyspozycji art. 233 § 1 kpc twierdzenia Sądu pierwszej instancji wskazujące, iż dochodzone koszty wynajęcia samochodu zastępczego winny być poddane weryfikacji pod kątem zarówno celowości wynajęcia pojazdu zastępczego, jak i czasu trwania tego najmu wobec przyjętego przez poszkodowanego sposobu naprawienia szkody.

Powód dochodzący naprawienia szkody w tym zakresie winien zatem w toku postępowania wykazać, m.in. że samochód zastępczy był poszkodowanym niezbędny przez cały okres związany z likwidacją szkody, że korzystali oni w tym czasie z takiego samochodu, jakiego konkretnie rodzaju, jaki był koszt wypożyczenia tego pojazdu, także wykazania przez ile dni faktycznie, w jakim celu i jak intensywnie użytkowali ten pojazd. Należy podkreślić, że powód, na którego poszkodowani scedowali swoje uprawnienia do odszkodowania, mógł zasadnie żądać refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego pod warunkiem wykazania ich celowości i zasadności, bo poszkodowanym może nie należeć się w konkretnej sytuacji faktycznej zwrot takich kosztów w ogóle lub ich zwrot w pełnej wysokości np. w wypadku gdy poszkodowani w ogóle lub sporadycznie jedynie używali uszkodzonego samochodu, czy też wówczas gdy dysponowali innym samochodem nadającym się do wykorzystania.

Zdaniem Sądu Okręgowego powód, na którym spoczywał ciężar dowodu omawianych kwestii, w okolicznościach niniejszej sprawy, z tego obowiązku się nie wywiązał. Należy wskazać, że przedłożona w toku postępowania przez

powoda faktura VAT (...) za wypożyczenie pojazdu zastępczego nie określa jaki samochód został wypożyczony, nie sposób więc uznać, iż wykazał on zasadność poniesionego przez siebie wydatku celowego i ekonomicznie uzasadnionego. Za celowe i uzasadnione można bowiem uznać wypożyczenie pojazdu tej samej klasy co samochód uszkodzony. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do poczynienia takich ustaleń. Ponadto treść faktury nie wskazuje dat najmowania samochodu, poprzestając na określeniu, że najem trwał 9 dni, co poddaje w wątpliwość, czy najem ten pozostawał w całości w związku czasowym z naprawą samochodu, zwłaszcza że faktura została wystawiona po upływie ponad dwóch miesięcy od daty kolizji drogowej, która szkodę spowodowała. Brak wskazania okresu najmu uniemożliwia również weryfikację ewentualnych dni wolnych od pracy w czasie trwania najmu samochodu zastępczego, który miał służyć dojazdowi do pracy poszkodowanego M. W. (3). Sama więc faktura w okolicznościach wskazanych wyżej nie uzasadnia zasadności żądania pozwu w zakresie żądania zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Reasumując, zaskarżony wyrok odpowiada prawu, a zarzuty powoda nie zasługiwały na uwzględnienie.

Z tych przyczyn, dzieląc motywy, leżące u podstaw zaskarżonego orzeczenia, Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezajdującą usprawiedliwionych podstaw prawnych (art. 385 kpc). O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 kpc i § 6 pkt 2 i § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013r., poz. 490 j.t.), obciążając nimi powoda, jako stronę przegrywającą.

SSR (del.) Marcin Rak SSO Danuta Pacześniowska SSO Magdalena Balion - Hajduk